

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " — " —
četrt " 6 " 50 " —
mesec " 2 " 20 " —

V upravnštvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " — " —
četrt " 5 " 70 " —
mesec " 1 " 70 " —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnštvu v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 200.

V Ljubljani, v soboto 1. septembra 1900.

Letnik XXVIII.

„Slomškova zveza“.

„Slov. Učitelj“ objavlja v današnji številki naslednji poziv:

Ko smo ob novem letu stopili s „Slov. Učiteljem“ pred javnost in povdarjali, da stojimo strogo na katoliškem in narodnem temelju, zdel se je nekaterim ta korak malo drzen. Kajti vsaj na zunaj se je videlo, da je učiteljstvo na Kranjskem kompaktno v liberalnem taboru in da prisega na liberalna načela; na Stajarskem pa so terorizovali tovariše jungovci, ki se držé socijalne demokracije. Oboja načela so protiverska in pogubna naši narodnosti. Zato jih je bilo veliko, ki niso pričakovali posebnih uspehov od našega podjetja.

Toda prišlo je drugače. Naš list je bil z veseljem sprejet in si je mahoma pridobil veliko naročnikov. Ne samo duhovniki (kakor naši nasprotniki trdijo), tudi lepo število tovarišev in tovarišice se je zbralo okoli njega. Že danes smemo s samozvestjo reči, da je „Slov. Učitelj“ najbolj razširjen slovenski šolski list.

V kratkih mesecih svojega obstanka je „Slov. Učitelj“ že dokaj storil za vresničenje svojih smotrov, ki so izraženi v znamenem geslu: „Veri, vzgoji, pouku“. Toda za uspešno delo list sam še ne zadostuje. Treba nam je društva t. j. ognjišča, ob katerem se bomo zbirali in posvetovali o šolskih in naših stanovskih vprašanjih. Društvo bode podpiralo list in vodilo vse akcije, ki so potrebne za napredek šolstva in učiteljstva; društvo ima zasnovati in izpeljati našo glavno nalogo: krščansko organizacijo učiteljstva.

Da se ta ideja čim preje uresniči, se je zasnoval pripravljalni odbor, ki je izdelal načrt društvenih pravil po vzorcu drugih katoliških učiteljskih društev, vedno se ozi-
raje na naše slovenske razmere.

„Slomškova zveza“ se imenuje naše društvo! S tem imenom bode posvečeno spominu onega moža, čegar stoletnico praznuje letos ves slovenski svet, čegar zasluge za šolstvo in našo narodnost morajo prizna-

vati in proslavljati tudi najhujši sovražniki katoliškega prepričanja. Ne le s šumnimi veselnicami, lepimi govori in visokodonečimi napitnicami, temuč zlasti z odločnimi dejanji moramo obhajati stoletnico našega velikega vzornika. „Slomškova zveza“ naj pripomore, da njegov duh prešinja in vlada vse one, katerim je v vzgojo izročena slovenska mladina. Slomškovo ime nam bodi program!

Namen društva izraža § 1. osnovanih pravil s sledečimi besedami: „Slomškova zveza“ slovenskih učiteljev je društvo slovenskih učiteljev in učiteljic, katehetov, obrtnih in srednje-šolskih učiteljev in profesorjev drugih javnih zavodov, vzgojiteljev in prijateljev šole, kateri hočejo podpirati nравоverske, pedagoške in patrijotiske smotre šole temeljem katoliških načel in zastopati materialne stanovske interese učiteljstva. Politiški smotri so izključeni.

Redni člani društva (§ 6.) morejo biti vsi na javnih in zasebnih ljudskih in meščanskih šolah stalno ali začasno nameščeni učitelji, učiteljice in kateheti, c. kr. okrajni šolski nadzorniki, profesorji in učitelji obrtnih, srednjih in enakih šol in drugih učilišč, učiteljice ročnih del, vpokojeni učitelji in učiteljice, naposled oni vzgojitelji, ki se počajo z vzgojo kot življenjskim smotrom.

Podporni člani (§ 8.) so one osebe, ki se ne morejo prištevati onim v § 5. imenovanim, a vendar plačujejo v društvene namene najmanj eno krono na leto.

Vstanovitelj (§ 9.) je oseba, ki je podarila društvu najmanj 50 kron.

Članarina za redne člane znaša dve kroni, za naročnike „Slov. Učitelja“ eno krono na leto.

Odbor ima po § 21. biti tako sestavljen, da je iz šestih učiteljev, treh vero-
učiteljev oziroma duhovnih profesorjev in treh učiteljic.

Z društvom je v zvezi podporni zaklad (§ 39.), namenjen v podporo v šolah se nahajajočim sinovom in hčeram rednih članov.

To so ob kratkem glavne točke društvenih pravil, ki se bodo na osnovnem shodu predložila udeležencem in po potrebi izpremenila.

Drugi slovenski katoliški shod nam nudi priložnost, da željo, ki smo jo že dolgo gojili, uresničimo in z novim društvom stopimo v javnost. K tej slovesnosti se bodo zbrali iz vseh slovenskih dežel navdušeni katoliški Slovenci in kakor smo izvedeli od pripravljalnega odbora, bode tudi slovensko učiteljstvo pri njej častno zastopano. Zato sklicujemo osnovni shod „Slomškove zveze“ na prvi dan katol. shoda, to je: **na ponedeljek 10. septembra ob 3. uri popoldne v dvorano „Katoliškega doma“ v Ljubljani.**

Vsi, ki nameravajo shoda se vdeležiti, naj gotovo prijavijo pismeno svoja imena do 6. septembra pod naslovom: Fran Jaklič, učitelj — Dobropolje. Tisti tovariši in tovarišice, ki so pa zadržani osnovnega shoda se udeležiti, naj pismeno naznanijo svoj pristop k društvu do 10. septembra.

Upamo, da se bodo učitelji, učiteljice in vsi drugi, kateri sodelujejo pri važnem delu mladinske vzgoje, našemu vabilu odzvali v obilnem številu. Pogumno in odkritosrčno nastopimo za edinoprava in večna krščanska načela! Bojazen in sram bi tu ne bila na mestu. Zato naprej!

V Ljubljani, 24. avgusta 1900.

Za pripravljalni odbor:

Fran Jaklič, učitelj. Anton Kržič, c. kr. profesor in dež. šol. svetnik. Rudolf Vižintin, učitelj. Marija Štupca, učiteljica.

Srbsko pismo.

Šabac, 30. avg. 1900.

Mati nove srbske kraljice Drage je iz rodu bratov Čarapičev. Te besede nas spominjajo onega neprestanega boja, s katerim je napolnjena vsa zgodovina obnovljene Srbije. Brez prestanka se vrši ta boj, zdaj z mečem in ognjem, zdaj z besedo in

peresom; temu boju so podlegli skoro vsi srbski vladarji. Ta boj je boj za ustavno življenje.

Narodna skupščina si je izbrala dne 2. svečana leta 1804 Karagjorgjo za svojega glavarja in mu podelila naslov „komandanta Srbije“. Ko je na cvetno nedeljo leta 1815 stopil Miloš Obrenović na krmilo srbske kneževine, se je oklenil le omejenega „saveta“, a za narod sam se ni mnogo brigal; zato je doba njegovega vladanja polna uporov proti njemu; tako so se uprli Srbi na več krajih leta 1825, leta 1826 so vodili upor bratje Čaparići, predniki sedanje kraljice, dalje se je pojavil upor leta 1835, in upor iz leta 1839 je vrgel celo Miloša s prestola. Tudi njegov naslednik Mihajlo ni hotel vladati z narodom, zato je padel leta 1842. Naslednik Aleksander Karagjorgjević je moral iz Srbije, ker je hotel vladati absolutistično in ni hotel sklicati skupščine. Tudi prejšnji kralj Milan je hotel vladati čisto po svoji volji; upiral se je z vso silo novi ustavi, a slednjič je bil vendar primoran sklicati ustavodajni zbor leta 1888.

Marsikdo misli, da izvirajo vse homatije v Srbiji iz sovraštva do Obrenovićeve dinastije. A to ni resnica. Že leta 1839 so pokazali uporniki, da ne vojujejo boja proti dinastiji, temveč da se bore za ustavo. Za Milošem Obrenovićem niso prišli na vlado Karagjorgjevići, ampak Miloševa sinova Mihajlo in Milan. Dinastije same niso bile nikoli povod nezadovoljnosti, pač pa je propad dinastije posledica, ki izvira iz nezadovoljnosti s posamnimi vladarji. Srbi so imeli dovolj vzroka, da so bili nezadovoljni s svojimi knezi in kralji.

Odkar se je Srbija obnovila pa prav do danes še ni imela gospodarja, ki bi deloval nesebično za blagor svojega naroda. Vsak vladar je skušal pomnožiti svojo lastno moč ter omejiti pravice narodove. Stremil je za absolutizmom knez Miloš, Karadjorjević in še posebno bivši kralj Milan. A vendar se je narod vselej z večjimi ali manjšimi žrtvami ubranil tega zla. V tem smislu bi se dale razumeti besede kralja Aleksandra v njegovi

LISTEK.

Zdrava podlaga.

Podlaga se je dala zdravniško preiskati. Bila je to znana liberalna podlaga, o kateri se že mnogo let govori, da je zelo bolna. Toda sedaj je prišla sama do prepričanja, da nekaj ni v redu. Zapazila je namreč strahom, da ji je v nedeljo na shodu v Ribnici zmanjkalo sape, kri ji je silila v glavo in še po shodu jo je dolgo bolela glava. Občno življenjsko slabost pa so na tej podlagi že dolgo opažali ljudje, in marsikdo gledal jo je zatorej pomilovalno.

Toda vedela ni uboga, bolna liberalna podlaga, kako bolezen ima. Morda je slaba na prsih, ker ji je zaprl shod v Ribnici sapo? Morda je bolan želodec, v katerem ji težko leže ti preklicani klerikalci? Morda ji manjka v glavi, ker ji misel svobodna tako motno lazi v „Slov. Narodu“ na dan? Zelo sumljivo je, da vidi povsodi „črno golazen“, kakor se vedno zelo olikano izraža. Take prikazni, v katerih vidijo laziti okoli sebe razno golazen, imajo samo bolniki, kateri bolujejo za delirium tremens. Menda vender ne, ljuba liberalna podlaga? Kje pa iščeš navdušenja? Dozdaj kazala si vedno samo črt in sovraštvo, namreč do klerikalcev, ali

smo morda sedaj zasledili tvojo ljubezen, tako ljubezen namreč, kateri je geslo znana narodna pesem: Jaz in pa flašca se rada imava?

Strašni so taki dvomi in zatorej je sklenila liberalna podlaga, da se da zdravniško preiskati. Dasi pa ima liberalna podlaga v svoji sredi specialista za umobolne, katerega so, — stranka mora že vedeti zakaj, — volili celo v strankino načelstvo, vender se je zatekla bolna podlaga v Ribnico k gospodu, ki ni zdravnik. To more imeti dvojen vzrok. Ali je podlaga praznoverna, kakor so n. pr. praznoverni tudi tisti, ki se mesto do zdravnikov, obračajo do konjederk, ali pa jo je misel svobodna tako prevzela, da hoče popolno svobodo ne samo glede vere, glede trgovine in obrti itd., marveč tudi glede zdravilstva. Svoboda v vsakem oziru: Laisses faire, laissez passer!

Dotični gospod, do katerega se je z upanjem obrnila liberalna podlaga, čutil se je kos svoji nalogi. Krenil je najprvo na sedaj ne več nenavadno pot Kneippove metode. Toda kot novinci vedno delajo, tako je storil tudi ta začetnik v zdravilstvu „des Guten zuviel“. Polil je namreč ubogo liberalno podlago z mnogo preveč vode in s premrzlo vodo. Ta gospod piše v „Slov. Narodu“: „Ako se uvede jednaka volilna pra-

vica dosledno, bode imel vsak državljani, ki je 24 let star . . . jednako volilno pravico“. To se zdi temu gospodu grozno, in kar zona ga obhaja, če misli, kaj bo, ko bode volil kočijaž istotako kot gospod. Liberté, égalité, fraternité! Liberalna podlaga se je kar sesedla, ko je ta mrzli curek v četrtek v „Sl. Narodu“ priletel nanjo. Ta aplikacija bila je huda, bila je celo prehuda, in uničiti mora še tako liberalno podlago. Torej volilna pravica je po naukih naših liberalcev samo za gospode, in groza je pravega liberalca, če misli, da bi moral pred isto volilno komisijo stopiti dr. Tavčar, kjer bi stal tudi, recimo, Cibrov Jaka, ki je bil svoje dni znamenit ljubljansk berač. Tega nikakor ne! Prostost, enakost in bratstvo imajo pri liberalcih gotove meje in nehajo se tam, kjer se neha denarna mošnja.

Ta mrzli curek je nakopal liberalni podlagi strašno mrzlico. Zato je njen zdravnik, ki pa ni zdravnik, hitro zapustil Kneippovo metodo in se domislil stare dijaške pesmi: Drückt's dich im Kopf, drückt's dich im Magen, — Hast du Katarrh auf deiner Brust, — Wenn dich die bösen Schnupfen plagen, — Hast du zum Essen keine Lust: — Zum Kuckuck mit den Medici, — Trink' nur ein Glas Grampampuli! Dal je ta zdravnik-nezdravnik zatorej liberalni podlagi hitro žganja,

to naj ji prežene mrzlico in spravi nekaj vročine v glavo. Ta način zdravljenja pa je liberalni podlagi, ki itak že povsodi vidi „črno golazen“, jako nevaren. Delirium tremens je huda bolezen, kakor zatrjujejo večdi zdravniki, ki pa tudi pravijo, da žganje najbolj pospešuje to bolezen. „Slov. Narod“ trdi v četrtekovem članku, da je dohodek za žganje leta 1899, ko je dežela prevzela samostojno naklado na žganje v svojo režijo, znašal 339.000 gld. več kot poprej, in opisuje to tako zvito, da bi uboga liberalna podlaga naposled res mislila, da je to povišanje deželnih dohodkov zasluga liberalne slovenskoneške zveze. Ali žganje je sploh strup zdravju in to, katero mora piti v omenjenem „Narodovem“ članku liberalna podlaga, je dvojen strup. Za dotično predlogo so namreč glasovali vsi „klerikalci“, kar se o liberalcih še natanko ne ve. Razvideti je iz tega, da je „Narodovo“ žganje samo tinta, katero morajo piti ubogi liberalci s svojo podlago vred.

Konečno pa je podal v omenjenem članku „Slov. Naroda“ ribniški nezdravnik svoje mnenje o liberalni podlagi. Piše namreč, da je liberalne stranke podlaga „zdrava“. Za to zdravje podlage pač nihče ne bo zavidal!

proklamaciji z dne 21. julija t. l., ko pravi: »Narod u Srbiji, koji ima u sebi toliko muških vrlina, da je sam svojom sobstvenom snagom i u najnepovoljnijim okolnostima umeo sebi stvoriti državu, urediti je, pojačati, uvećati i voditi putem napretka, taj narod mora izrazovati poštovanje sviju i svakoga.«

Omenjene besede kraljeve bi bile vredne temeljitega pomisleka. Doslej ni še noben srbski vladar tako častito in spoštljivo govoril o narodu svojem. Ako je pa kralj Aleksander premišljeno in prepričano povedal, da je narod srbski obdarjen »z moškimi vrlinami« in da ga mora vsakdo spoštovati, potem se smemo nadjati, da pride slednjič srbski narod vendar do ustave, za katero se bori že skoro celo stoletje.

Ironija je, ako kdo trdi, da ima Srbija ustavo, da ima narodno skupščino. Tudi Rusija in Turčija lahko dobita tako ustavo, a car in sultan ne bodo odstopila niti za las od svojih pravic. Srbija je ustavna država le v toliko, da vlada kralj povsem absolutiško, skupščina pa kot njegov veren štab je vesela, da sme pritrditi njegovim zahtevam.

Toda, ako sodimo po omenjeni kraljevi proklamaciji, nastopili bodo za ustavno življenje v Srbiji boljši časi. S to proklamacijo in pa z izgonom razkralja Milana je prav za prav še le nastopil kralj Aleksander svojo vladu. V kratkem bomo videli, da - li je pisal iz prepričanja oni oklic in ali ima kaj dobre volje in trdne energije.

Bati se je, da mu nedostaje vsega. Pomilostil je sicer več poštenih mož, katere je pozaprl v ječe njegov oče, in ostale kaznjence namerava menda pomilostiti koncem septembra na dan godu kraljice Drage, a vse to še ne dokazuje veliko. Kadar izpregovori kak list malo ostreje o Milanu, takoj je zaplenjen in v par dneh ima odgovorni urednik že obtožnico v rokah.

Ko je priredil narod na predvečer kraljeve poroke njemu in njegovi zaročnici siljajno bakljado in serenado, tedaj se je zahvaljal z balkona in zatrjeval, da je konec iznenadenjem, ki so doslej vedno prihajala iz Srbije, kajti črv, ki je glodal doslej na telesu Srbije, je odstranjen.

In če je drugi dan hotel kak list malo ostreje kritikovati tega črva, je bil zaplenjen. Kralj Aleksander se kaže torej v nekam nejasni luči; nihče si ne ve razlagati tega njegovega početja. Najbolj gotovo je, da kralj ni postal nasprotnik svojega očeta radi njegovega vladanja, temveč radi same ženitve. Če je to resnica, ne bo treba več dolgo čakati in belgrajski »konak« bode imel zopet dva kralja.

Na to delajo zlasti srbski liberalci. Grozno hudo jim je, da so zgubili Nadana Gjorgjevića, ki je tako radodarno podpiral njih liste — seveda iz državne blagajne. Zato se že začeli brenčati, kako lepo in častno

bi bilo in koliko bi Srbija pridobila, da se pomirita oče in sin.

S strahom že pričakuje srbski narod, da prekliče Aleksander oni ukaz glede izgona Milanovega in da se nekega lepega dne prikaže to strašilo zopet na belgrajskih ulicah.

Ta prepoved je dobila že tudi svojo smešno stran. Vsi obmejni srbski policijski uradi so dobili nalog, ako se prikaže Milan na srbskih tleh, da ga primejo in odvedejo na prvo policijsko stražnico. Pred kratkim je prišla neka družba iz Pančove v Veliko Selo in tu jo ustavi policija. Hoteli so namreč redarji na vsak način, da je arhimandrit dr. Milan Rodić, ki je bil med družbo — razkralj Milan. Nič ni pomagalo, iti je morala vsa družba do najbližjega policijskega komisarjata, kjer so še le po daljšem trudu spoznali pomoto.

Ako bi se Aleksander res spozabil ter poklical zopet Milana na krmilo, tedaj bo v resnici to poslednje »iznenadenje«, ki bi je napravili Obrenovići; bil bi to poslednji čin srbske žaloigre, za zastorom pa bi izginili — Obrenovići.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. septembra.

Naučni minister o kaznovanosti socijalno-demokratskih učiteljih. Nižjeavstrijski deželni šolski svet je pred kratkim kaznoval dva ali tri socijalno demokratske učitelje, zagrizene agitatorje svoje rudeče stranke, ki se vkljub opetovanim opominom niso hoteli pokoriti poveljem višje šolske oblasti, s tem, da jih je odpustil iz službe. Liberalcem in socijalnim demokratom je tem povodom silno zavrela kri in v prvem hipu niso vedeli, kako bi se maščevali nad »klerikalnim« deželnim šolskim svetom. Konečno so sklenili zasebnim potom obrniti se na naučnega ministra, da poizvedo njegovo — seveda strogo obsodbo nad počenjanjem drznih »sovražnikov šole in učiteljstva.« Toda blamirali so se grozno. Naučni minister vitez Hartel je sicer jasno povedal svojo sodbo, a obsodil je take — učitelje. — Minister je rekel mej drugim: Ako učitelj vloži priziv, kar se zgodi pri vseh večjih disciplinarnih kaznih, razsojalo se bo o njegovi zadevi strogo objektivno. Da se dogajajo take stvari, temu so krive sedanje politične razmere. Ker pa se mora od učitelja brezpogojno zahtevati, da ni provzročitelj nedostojnih nastopov, je umevno, da pride v slučajih, ko se prekorači skrajna meja, do kaznovanja. Vsak poklic nalaga gotove dolžnosti, ravno tako ima tudi učitelj svojo stansko dolžnost, ki jih mora izpolniti. Jedna prvih in najvažnejših dolžnostij učitelja obstoji v tem, da nastopa ne samo v šoli, marveč tudi

zunaj svojega delokroga, kjer prevladujejo strasti, z neko gotovo rezervo. In kaj se sedaj opaža? Posamni učitelji stopajo na čelo najradikalnejih teženj. Ker so posamni učitelji sedanji ljudski volji naravnost nasprotni ter na vehementni način izražajo svoje nazore na shodih in po časnikih, izgubili so pri ljudstvu popolno vso popularnost, kar je obžalovanja vredno. Kazen je zadel le posamnike, ki so kot voditelji gotovih strank igrali pronosirano ulogo. Kaj naj stariši mislijo o učitelju, ako vidijo, kako čudno se vede na shodih? Učitelj mora vzgojevati otroke versko-nravno in se torej v tem oziru nikakor ne sme pregrešiti. O najnovejšem dogodku, pravi minister, specijelno tu ne govorim, konstatovati pa moram, da je prišlo do obžalovanja vrednih izgrediv. Sicer pa, kakor rečeno, ako menijo kaznovani učitelji, da se jim godi krivica, vložijo pritožbo, in zagotovim jih objektivne razsodbe. — Socijalni demokratje in njih tovariši liberalci so dobili s tem odgovorom pošteno lekcijo, katere ne bodo tako lahko pozabili. — Kaj neki poreče na to naš liberalni kolega in njegov tovariš glasilo »prosvitljenih« učiteljev?

Glasovi o splošni direktni in tajni volilni pravici. Izjava v našem listu, da se katoliško-narodna stranka popolno strinja z izvajanjem svojega načelnika dr. Šusteršiča, je gotove liberalne in pa tudi starokonservativne kroge izredno zbudila. Dunajski »Vaterland« pravi mej drugim, da slovenski poslanci tega vprašanja niso še dovolj preštudirali in da se s zahtevo po splošni volilni pravici pretrga politična zveza mej Slovenci in vsemi ostalimi desničskimi strankami. — Tej trditvi moramo pač odločno ugovarjati. Slovenski poslanci so pač dobro preštudirali to vprašanje in vsak zaveden Slovenec je že temeljito poučen o tem, da je za slovenski narod jedina rešitev splošna, direktna in tajna volilna pravica. — Kar se pa drugega dela tiče, moramo naglašati, da so se vse češke stranke odločno izjavile za splošno volilno pravico, ki jo ima češki klub tudi v svojem programu. Slovenci torej nikakor niso osamljeni s svojo zahtevo.

Mažarski šovinizem se kaže vedno v lepši luči. Dokazov zato je le preobilo. Iz najnovejšega časa imamo zopet dva. Te dni je došlo na Dunaj, kot smo poročali, blizu 60 iz Transvala izgnanih Hrvatov. Vsi avstrijski listi so poročali, da so ti moške pravi pravcati Hrvatje, ki so se preko Trsta podali v svojo staro domovino. Vse drugače je pa na Mažarskem. Niti eden mažarski list ne pove, da so izgnanci Hrvatje, marveč govore le o mažarskih državljanih. Jedin »Magyarország«, ki ga urejuje poslanec Holló, piše, da so bili ti iztirani mažarski podaniki iz Hrvatske. — Drug slučaj je pa poročilo o odlikovanih Hrvatih na pariški razstavi.

Listi, in celo oficijozni pišejo le o odlikovanih — Mažarih, »Bud. Hirl.« piše: Službeni list francoske republike objavlja imena na razstavi odlikovanih — Mažarov: Varga iz Arada, Lukačević, Mihoković, ženska stručna škola, internat miloर्डnih sestara u Zagrebu. Vsi našeti odlikovanci so torej sami pristni Mažari!

V občinskem zastopu v Žatcu je po dolgotrajnih praskah mej liberalnimi in nemškonnacionalnimi odborniki sedaj vendarle zopet mir. Kapitularali so nemški nacionalci. Vladni komisar je štrajkujočim občinskim odbornikom nacionalne stranke tako dolgo nakladal kazni, da je skupna svota narasla že precej visoko. Konečno je komisar proglasil mandate dvanajstih odbornikov in šestih namestnikov ugaslimi ter na današnji dan razpisal dopolnilno volitev. To je bilo stavkujočim vendarle preveč in oddali so izjavo v roke vladnega komisarja, da ne bodo obstruirali ne volitvi župana in ne sestavi odbora. Vsled tega je komisar umaknil prvotno naredbo.

Rusija in rumunsko-bolgarski razpor. Gotovi listi so poročali nedavno, da so petrogradski krogi izredno razburjeni radi razpora mej Rumuni in Bolgari in da bodo storili izredne korake, da se prepričim prej poravna. To je pa seveda le v toliko resnično, v kolikor je v nevarnosti status quo na Balkanu. Oficijelno poročajo iz Petrograda, da bo ruska vlada v tem vprašanju postopala jedino le v sporazumu z Avstro-Ogersko, ki meri na ohranitev statusa quo na Balkanu. V Bukareštu kakor i v drugih glavnih mestih orientalskih držav, se glasi dalje, da Rusija v sporazumu z Avstro-Ogersko ne bo dovolila, da bi makedonsko vprašanje dovedlo do takih razporov, ki bi mogli staviti v resno nevarnost status quo. — Iz tega sledi, da niti Bolgari od Rusije, niti Rumuni od Avstrije ne morejo česa pričakovati, kar bi bilo v korist jedne države. Rusija in Avstrija bota po izjavah iz Petrograda nastopili kot nepristranski a strogi varuhinji statusa quo.

Ruski listi o mistiji grofa Waldersee. Kdor je pazno sledil govorom cesarja Viljema ter novega vrhovnega poveljnika grofa Waldersee povodom njegovega odhoda, dobil je vsekako vtis, da ima Nemčija jedin namen maščevanja za krivice, ki so jih provzročili Kitajci posebno nemškemu cesarstvu. To pa ni ljubo ruskim krogom. »Rossija« piše mej drugim: Dramaturg vojne gledišča grof Waldersee se pelje torej v Kino. Kaj bo neki počel tam? Kako bo pričel z delom? S kakimi ulogami bo najprej pričel? Z ono brezobzirnega maščevalca ali pa z ono dobrega in velikodušnega junaka? Dal Bog, da prične s poslednjim. Sedaj je dobrota in velikodušnost bolj na mestu kot jeza in maščevanje. Z dobroto se more pomiriti in pomirjenja je nujno potreba vsem: Kitajcem in Evropejcem. Ta

Na božjo pot in razstavo.

I. pismo.

Iz Ljubljane v Švico.

Kaj se hoče, g. urednik? Moj sopotnik je sicer matematično natančen v proučevanju »kondukterja«, vendar mu je švicarska svoboda za ta hip prekrizala račun. Dejal je, da ima vlak iz Pfäffikon naravnostno zvezo z Lucernom — toda sprevodnik je vedel drugače. In tako morava v hotelu »Höfe« pod senco košatih javorjev čakati, da nama dojde ugodni vlak. Jaz pa porabim to priliko, da vam ob kozarcu švicarskega vina pišem prvo pismo.

Do zdaj nisem utegnil, niti mogel, da pišem. Zakaj kot praktična Kranjca sva prebila doslej noči v kupeju, dneve pa za ogle-davanje.

Ob raznih nepričakovanih dogodkih, ki so vam že znani, se odpeljeva dne 8. avg. o polnočni uri iz Ljubljane. Še je prijatelj zapel na klavirju kuplet »o polnoči«, še se priporočim v domači cerkvi nebeški varuhinji in hajdi po svetu.

Lurd-Pariz! Dve znameniti imeni! Koga bi ne potegnili ná se — ako ima še kaj frankov v žepu? Z nekakim ponosom stopim na domačo postajo. Kaj menite! Na Francosko gremo! In 1000 frankov v žepu!

Toda kmalu je bila moja zavest ohlajena. Mlad mož z rdečo »mašno« me nagovori. Le prehitro sem mu dal čutiti, kam da grem? »E kaj, to je malenkost! odgovori. Jaz prihajam ravnokar iz Amerike.« — Poliv na hrbet!

Toda naj že enkrat začnem. — O polnoči naju odvede gorenjski vlak. Malo smo dremali, malo kramljali, da je »zor naznanil dan«. Zrla sva v mračni daljavi Mangart in Planico ter se nisva menila za trebušatega sopotnika, ki je odpiral »špitalska vrata« ter smrčal in grčal, kakor bi dreto vlekel. Rad bi bil še zrl na razvaline Podkloštr in sanjal lepo pesem o starih samostanih in sedanjih uradniških poslopijih, toda vlak je mogočno zabrlizgal in sprevodnik se je zadril v globokem koroškem narečju: Villach (Beljak).

Dve uri prestanka — torej greva v mesto. Zanimiva je gotiška stolna cerkev z mnogimi starimi spomeniki. Žal, da jo kazé baročni oltarji.

Ali vlak nas je odvel dalje ob deroči Dravi in pri Zg. Dravogradu smo že prestopili koroško mejo.

Tirolska se je odprla pred nami. Kot posebnost sem opazil v tej dolini kozolee, ki so skoro specifično kranjske posebnosti. Opažal sem jih tja gori do Franzensfeste. Kajpada je bilo ob vseh postajah polno hri-

bolazcev, z visokimi gorjačami, podkovanimi črevlji in rujavimi nahrbtniki. Pridružil se nam je tudi neki profesor iz Opave, pripovedujoč, kako drzni so židje tudi v Šleziji, dasi jih ni toliko. Zmerno je presojal avstrijske razmere ter trdil, da le ravnopravnost vseh narodov more Avstriji zagotoviti srečno prihodnost.

Na obeh straneh doline so visoki hribi, goli dolomiti, po ozkem jarku pa se rine rujava Drava, teče gladka cesta in vije železnica. Kmalu pustimo za seboj tudi zgodovinska tla starih Slovanov ali Vendov, Pustarsko dolino, ter se bližamo slavnemu prelazu čez Brenner, ki je 1372 m nad morjem. Železnica je umno izpeljana nad prepadi in skozi predore ter zasluži njeni stavbenik, inženir Etzel, da so mu postavili lep spomenik na vrhu Brenerja. Tu gori še zori žito, dasi je nizko in poleženo od vetrov. Na vrhu zapaziš tudi jezerce z dobrimi ribami. Hiše so že tirolske: v pritličji zidane, nadstropje leseno, nizke strehe, pokrite z deskami, in celo kamenje je postavljeno po strehah radi viharjev, kakor na Krasu. Ob konceh in straneh imajo hiše lesene hodnike, ki pa skoro gotovo zavirajo svetlobo. Cerkevni zvoniki se odlikujejo po vitkih strehah. — Moški se ne razločujejo po noši skoro nič od Slovencev, vsaj v delavnikih ne. Le kosce s havelokom in kapuco čez glavo

preseneči popotnika. Tudi ženske nimajo izvanredne noše, razven, da nosijo klobuke ali slamnike na glavi, kakor na Koroškem.

Tu železni voz ne čaka, in že smo spet za kakih 800 m v nižavi in pred nami se pokaže ob zgodovinsko znamenitem griču Izlu glavno mesto Tirolske Inomost. Pogledava brž dvorno cerkev, v kateri je na sredi veličasten mavzolej cesarja Maksimilijana I., zadnjega viteza, in med stebri na obeh straneh 28 bronastih kipov, ki predstavljajo v naravni velikosti razne znamenite viteze in vitezinje.

Res vredno je, ta mavzolej z dragocenimi reliefi in kipi pogledati, dasi zvedavost tujcev moti vernike v pobožnosti. Zamudila tudi nisva panorame, ki predstavlja bitko na Izlu v l. 1809, ko je slavni Andrej Hofer, čegar spomenik je tudi v dvorni cerkvi, premagal Francoze in Bavarce. Ko sva si še ogledala po raznih izložbah tirolske rezbarije, okrepčava se v hotelu ob »biseru Tirolske« ter hitiva dalje.

Noč je bila. Prespala sva v vagonu vožnjo čez Vorarlberg, skozi kneževino Lichtenstein in se vzbudila — na švicarskih tleh. Prepričana sva bila, da sva prvi dan potovala liki kovček, toda kaj hočeva? Pot je dolga in čas omejen. Čakajo naju še vse lepši kraji, lepše stvari. Kje je še Francija?

misel naj vodi grofa Waldersee. Pozabi naj na bojno slavo in išče naj samo slavo miru. Čemu bi mu tudi bila bojna slava? Saj ima vendar, kar more človeku nuditi vojaška karijera: dostojanstvo, redove in časti. Časti se mu bodo tem bolj povečale, ako bode, opiraje se na svojo moč, skušal izvesti ideje prava, pravičnosti in usmiljenja. Upajmo, da se to tudi zgodi. Dokazal bode s tem, da Evropa ni podobna Britaniji in da ni zmožna ponižati se do takih dejanj, kakoršna izvajajo Angleži v Transvalu. — V istem smislu pišejo tudi ostali ruski listi, ki se vsi strinjajo v tem, da naj se Evropa nikar ne mašuje nad Kitajci, kakor bi zaslužili. — To pa gotovo ne bo všeč v prvi vrsti Nemčiji, in potem Japoncem in Angležem, ki so že davno delali načrte, kako se bodo zmaščevali nad kitajskimi barbari. Iz izjav v ruskem časopisu bodo sklepali gotovi krogi, da imajo Rusi neko gotovo zvezo s Kitajci, ki meri morda na to, da se Nemcem, Angležem in drugim ne izpolnijo želje glede Kitaja. — Vse ostale evropske velesile pa gotovo soglašajo v tem, da bi prevelika dobrota in velikodušje več škodila nego koristila. — Sicer se pa pisava ruskih listov ne strinja posebno s poročilom o napovedi vojske Kitajcem.

Knjige in časopisi.

»Slovenski učitelj« prinaša v svoji danes izišli 17. številki naslednjo zanimivo vsebino: Na osnovni shod »Slovenske zveze«! — Učiteljica in javnost. 8. Močnejši del. — Risanje črk (s 14 podobami v prilogi). Jos. Novak. — Slovestvo. — Šolske vesti. — Drobline. — »Slov. učitelj« izhaja dvakrat na mesec in stane za celo leto 5 kron.

»Pučki prijatelj«, na Krku dvakrat na mesec izhajajoči poučno-gospodarski list objavlja v svoji 17. številki sledečo vsebino: Kako se može poboljšati vinski mošt za slabih godina? — Praskva. — Molci. — Branje oraha. — O sadnji ruža. — Prikradivanje konjskih repov. — Crtice o gospodarstvu. U rujnu. — Pitanja i odgovori. »Puč. Prijatelj«. — Visti iz sveta. — Gospodarske vesti i sitnice. — Razne vesti.

Dopisi.

Iz Tržiča, 3. avgusta. Po govoru neke osebe zvedel sem, da se je zopet nekdo spomnil v »Sl. Narodu« konsumnega društva. Pa to je vedno dobro znamenje, dokler nas bo »Narod« pikal. Mislili smo že, da so nas pozabili, ali sedaj vidimo, da smo jim še vedno trn v peti.

Dotičnik piše v »Narodu« z dne 17. avgusta: Žena nekega »konzula« pravila je jokaje: Dokler ni bilo konzula, je moj mož zmirom doma ostajal, še v nedeljah ni čez dva »zeksarja« zapravljal, zdaj pa, odkar je »konzul«, skoro vsak večer pozno po noči hodi pijan domov in še tepsti me hoče.

Mi pa dotičnega dopisnika vprašamo: Ali more on izpričati to, da mož dotične žene res iz konsuma prihaja domov skoro vsak večer pozno v noči pijan? To je laž, ker društvo ali konsum ni nikoli pozno v noči odprto. Vprašamo: ali ni nobene gostilne ali žganjarije več v trgu, kakor samo konsum? Ako dotičnik to dokaže, da je resnica, obljubimo mu 100 kron. Ako pa ne, je nesramen obrekovalac. Dotični pisalec pa naj preje pomete pred svojim pragom, kjer je dovolj blata in smeti. Ako se bo še zaletaval v nas, porabimo v drugo moko cunj in brezovo metlo.

Iz Stare Loke, 30. avgusta. Nedeljo 26. avgusta obhajali so v Žabnici pri Škofji Loki običajno cerkveno žegnanje. Ondotni gosp. župnik je vernikom zjutraj prebral s prižnice škofovo svarilo, s katerim se prepoveduje plesi. Takoj po prvi sv. maši so jo najbolj »korajžni« zavili v gostilno, kjer se je najpoprej prebral glasno »Narod«, potem pa se pričelo plesati in tako norelo celi dan.

Da ljudstvo čedalje bolj divja, je gotovo le krivo slabo časopisje in pa nedeljsko pivanje.

Po noči tega dne pa se je zgodilo grozovito dejanje. Neznani zlobnež je na gmajni v Sp. Bitinji 45 let starega moža po dom.: Jurčkovega šuštarja udaril s toliko silo po glavi, da mu je razklal vso črepanjo. Ves

okrvavljen pride do domače hiše, — ali sam, ali ga je kedo pripeljal, se ne ve. Le dve besedi še izgovori, potem pa pride zopet v nezavest, iz katere se ni več prebudil. Po strašnih bolečinah je umrl v četrtek dopoldne. Kakor se pripoveduje, ga je neznani morilec čakal vže 15. avgusta zvečer na skritem kraju, da ga umori. Udaril ga je z jeglico po roki, a mož je slutil nevarnost, ter ušel. Orožništvu se morda posreči zločinca zaslediti.

Tedenski koledar.

Nedelja, 2. septembra: 13. pobink., evang.: Jezus ozdravi deset gobovih. Luk. 17. Štefan kralj. — Ponedeljek, 3. sept.: Evfemija, Doroteja mm. — Torek, 4. sept.: Roza Viterb. d. — Sreda, 5. sept.: Lovrenc, Justin. — Četrtek, 6. sept.: Hermogen m. — Petek, 7. sept.: Anastazij m. — Sobota, 8. sept.: Marijino rojstvo (Mali Šmarren.) — Solnce izide 5. sept. ob 5. uri 32 min., zaide pa ob 6. uri 26. min. — Lunin spremin: Prvi krajec 2. septembra ob 8. uri 54 min. zjutraj. — Musica sacra v nedeljo, 2. sept.: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo presvetega Srca Jezusovega zl. Robert Kravučke, graduale dr. Frančišek Witt, ofertorium Alojzij Rieder.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. septembra.

Stanovanja za udeležnike II. slovenskega katoliškega shoda. Onim gospodom, ki so se oglasili za stanovanja, naznanjamo, da dobe prve dni prihodnjega tedna v roke listke 2 natančni naslovi stanovanj. Tudi one gostoljubne Ljubljance, ki oglašajo stanovanja, bode pripravljali odbor prihodnji teden obvestil, koga dobe na stanovanje.

Za II. slov. kat. shod je bil v Kamniah na Goriškem preteklo nedeljo lep shod. Govoril je na shodu g. župnik Kosec ter se je sprejela resolucija, s katero se priznava potreba kat. shoda, da se utrdi krščanska zavest tudi med slovenskim ljudstvom na Goriškem. Zborovalci so se popolnoma ujemali s predloženimi resolucijami.

P. n. g. učitelje in učiteljice, ki se žele vdeležiti kat. shoda, prosimo, da se prijavijo do 6. septembra pod naslovom: »Pripravljali odbor kat. shoda v Ljubljani«. Pri objavi naj blagovole pristavijo, ako žele, da se jim preskrbi prenočišče. Pri otvoritvenem shodu v ponedeljek zvečer bode govoril tudi zastopnik učiteljstva in isto bode zastopano tudi na zabavnem večeru »Meščanskega kluba«.

Knezoškofijstvo ljubljansko razpisuje v okrožnici župnijo Blagovico do 15. septembra 1900 in opozarja na zgodovino 17. pešpolka, ki jo namerava izdati poveljništvo tega našega domačega polka, ako se zglati zadostno število naročnikov. Za to knjigo se je zglati ustmeno ali pismeno v pisarni dopolnilnega bataljonskega kadra v Ljubljani.

Pojasnilo. Naš poročevalec o shodu v Ribnici je v notici pisal mej drugim: »Slabo je naletel tudi liberalni učitelj g. Gregorač iz Dolenje vasi« itd. Ker nočemo nikomur delati krivice, radi popravimo pomoto. Gospod nadučitelj Gregorač nam namreč piše, da je bil pač na shodu, a ves čas ni zinil besede, temveč mirno poslušal govornika. Našemu poročevalcu se je imenovalo ime gospoda nadučitelja, a bil je le njegov tovariš-učitelj, za katerega dejanja pa seveda on ni odgovoren. Toliko resnici na ljubo.

Osebnosti. Deželni šolski nadzornik Josip Šuman je stopil v stalni pokoj po skoro 40letnem službovanju. — Dvorni svetnik pri deželni vladi kranjski grof Schaffgotsch nastopi svojo novo službo, kakor čujemo, dne 5. sept.

Premembe v frančiškanski provinciji sv. križa. Ljubljana: P. Benjamin Fabijan, vikarij; P. Odorik Kreiner, katehet; P. Avrelj Knafelj, župni upravitelj; P. Kornelij Petrič, katehet. Sv. Gora pri Gorici: P. Kalist Medič, gvardijan; P. Alfonz Furlan, P. Feliks Podbregar, P. Konrad Mesar, P. Salvator Zobec, P. Kapistran Ferlin. Novomesto: P. Pacifik Fister.

Kamnik: P. Deodat Šuštaršič, P. Adolt Čadež, katehet. Pazin: P. Zigismund Zega, gvardijan; P. Kajetan Kogej, vikarij. Nazaret: P. Hugolin Sattner, župni upravitelj in gvardijan; P. Berard Jamar, katehet; P. Bonaventura Resman, učitelj. Brežice: P. Salezij Vodošek, gvardijan; P. Fulgencij Trafela. Gorica: P. Edvard Ravstehar, gvardijan; P. Aleksander Vavpotič. Brezje: P. Avguštin Čampa in P. Regalat Čebulj. V Mariboru in pri sv. Trojici v Slov. goricah, katera samostana sta letos pridružena tej provinciji, se ni nič premenilo. Slavno Marijino svetišče se frančiškanskim samostanom na sv. Gori je sedaj po preteku 100 let znova oživljeno.

Lavrencij Perko v Logatcu je mož, s katerim se bavimo samo zato, ker je zagrešil v »Narodu« nekaj neslanih dopisov. Pri javnem ljudskem shodu v Logatcu se je tako nerodno obnašal, da se je ljudstvo očitno škandaliziralo nad njegovimi vse prej nego pametnimi klici. Sedaj čuti potrebo, da se pred javnostjo opere, in poslal je v »Narod« popis shoda, s katerim se je še bolj umazal pred javnostjo. Čez poštene ljudi, ki so bili na shodu, zabavlja in jih sramoti, dočim bi mi o vinjenih njegovih pristaših mogli povedati stvari, ki niso v čast učitelju. Da je svojega bratrance dr. Tavčarja očitno desavouiral, mu ne zamerimo. Le konstatiramo, da se še celo Lavrencij Perko dr. Tavčarja sramuje, ko piše: »Kaj mislite, da on (Tavčar) nam sorodnikom narekuje prepričanje? Meni nikakor ne!« Ta Lavrencij Perko si tako nasprotuje sam v popisu shoda, da mu nihče ne more verjeti, kdor pazno prebere dopis. Da je ves čas vmes klical svoje neumne opazke, tega ne more utajiti, a da se nazadnje ni upal govoriti, ker ničesar pametnega ni znal povedati, to opravičuje s tem, da je »prišel še le proti koncu«. Kako pa je ves čas mogel razsojati, če je prišel proti koncu? Očitno neresnico govori, ko pravi, da ga je le slučajno »zapeljalo na pozornico«. On je poglavitni liberalni kričač v Logatcu, je ljudi pred shodom šuntal, da naj ne gredo na shod; ko ga niso ubogali, je pa rekel, da naj gredo, češ, »saj vas ne bodo prepričali«, in je v svoji veliki neumnosti prišel sam na shod, misleč, da ga bo s svojo duhovitostjo prepričal. Doživel je pa tako osramočenje od ljudstva, da je najbolje, če Logatec tako slavno zapusti, kakor je zapustil Žiri. Če ne bo tiho, homo objavili še nekaj stvari v njegovo karakteristiko, če bo miroval, mu zaradi njegove brezpomembnosti še prizanesemo, v kljub lažem, ki jih je dal v »Narod« dne 23. avgusta. Mož piše, da je bilo navzočih okoli 50 otrok. Ne vemo, če je res bilo toliko otrok, a pri onih, ki so videli njegovo obnašanje, je uspešno učiteljevanje od njega za vselej pri kraju. Da se pa tudi norčuje iz navdušenih slavakincev na Nj. Veličanstvo, tega mu naj preveč predstojniki ne zamerijo, ker je v svoji strasti nesposoben, da bi premislil, kaj piše in čenča.

Dr. Evgen Lampe in »Narod«.

»Narod« vedno popisuje govore dr. Lampeta kot neumne in neslane, njegove besede nalašč pači in se norčuje iz njih. A resnica je, da je na raznih pripravljanih shodih povsod poljudno in tamošnjim razmeram primerno razlagal resolucije, ki se bodo predlagale na kat. shodu, in katere je čez tisoč strokovnjakov in zaupnikov v bistvu potrdilo, da so dobre, koristne in potrebne. Toliko v pojasnilo liberalnim lažnjivcem!

Katoliški shod v Zagrebu. V ponedeljek ob 1/2 12. uri predpoludnem se odpeljejo Slovenci h katoliškemu shodu v Zagreb. Želeti bi bilo, da se tudi oni Slovenci, ki nameravajo potovati v Zagreb, v ponedeljek z istim vlakom združijo, da nastopijo Slovenci primerno v bratskem hrvatskem sestanku.

Slov. katol. shod. Vsem, ki se nameravajo udeležiti II. slov. katoliškega shoda, javljamo še jedenkrat, da se naznanila sprejemajo nepreklicno samo še do 5. septembra. Naznanila sprejema pripravljali odbor za II. slovenski katoliški shod v Ljubljani. Ljubljanci naj se oglašajo v »Katoliški bukvarni«. Tudi ona društva, ki se bodo udeležila bakljade v proslavo cesarjeve

70letnice v torek 11. septembra zvečer, naj gotovo do 5. septembra naznanijo svojo udeležbo »Slov. kršč. soc. zvezi«.

»Narod« in katoliškonarodni shodi.

»Narodovci« so besni, ker katoliškonarodna stranka z odprtim vizirjem stopa pred ljudstvo, svesta si, da je vedno delala odkritosrčno po poštenih načelih za ljudski blagor, za pravico in poštenost. Liberalstvo pa nima ljudstvu kaj povedati. Ali naj razlagajo, kako so izdali slovenstvo, ko so se združili s Schweglom? Ali naj pravijo ljudstvu, kako so tožarili in obrekovali vsa revnemu ljudstvu koristna društva? Ali naj ljudstvu pravijo, kako njihovi pristaši sramoté cerkvene bratovščine? Ali naj razlagajo, kako so se v deželnem zboru z nemškimi veleposestniki potegnili zoper ljudske interese? Ali naj zagovarjajo pred krščanskim ljudstvom svojo ustanovo zoper šesto zapoved? Ali naj pripovedujejo, kako se družijo s socialodemokracijo? Ali naj zagovarjajo privatne banke proti deželni zavarovalnici itd.? Tega ne morejo, zato tiče doma in samo sramotilne članke čez nas mažejo dan na dan. »Narodova« poročila o naših shodih so doslej vsa lažniva, tendenciozno zavita in le zato namenjena, da bi te shode osmešila. A nam je to vse jedno, kaj Malovrhi mažejo, mi vemo, da je pravica na naši strani, in se ne bomo bali, to javno vedno povedati.

Evharistiški shod. Gospodje, ki se nameravajo udeležiti evharistiškega shoda ter se bodo udeležili tudi skupnega banketa, se prosijo, da naznanijo to takoj stolnima vikarjema g. Frančišku Birkju ali g. Luki Smolnikarju.

Nameravani škofovi zavodi. Lepe razglednice s sliko nameravanih škofovih zavodov je natisnila »Katoliška tiskarna«. Dobe se razglednice v prodajalnici »Katoliškega tiskovnega društva« in v prodajalnici knjigoveškega mojstra g. Frana Breskvarja pred škofijo.

Dela šolskih bratov na pariški razstavi. Iz »Journal officiel« od 18. avgusta t. l. posnamemo, da so dobili »bratje krščanskih šol« na svetovni razstavi v Parizu za svoja dela vzgoje in vsakovrstnega pouka: 3 prva darila; 13 zlatih, 21 srebrnih, 14 bronastih svetinj in 6 pohvalnih priznanj, torej skupaj 57 odlikovanj. Tako morajo tudi francoski framasoni priznati, da državna brezverska šola ne more tekmovali z verskimi — krščanskimi šolami. »Slov. Učitelj«.

Preveč dima. Piše se nam: Prebivalcem Gradišča, v bližini nunskega samostana, naznanja se sleherni dan šesta ura zvečer na prav poseben način. Ob tej uri se namreč počne valiti iz Schreyeve pekarnice črnomazan, gost dim, da bi ga lahko rezal. Dim okužuje zrak in stanovanja tako, da ni moči sopsti. Upamo, da se temu nedostatku od kompetentne strani odpomore in te, za občno zdravje toli škodljive odnose odpravi čim preje.

Iz Trsta se nam poroča: Državno pravdnštvo je preiskavo zoper župnika Tomšiča v Dekanih zaradi podtikanega mu hudelestva ustavilo in je bil Tomšič 28. avg. t. l. izpuščen iz preiskovalnega zapore. Tomšič bo tožen samo zaradi sokrivde na prestopku iz § 339 k. z., to je zaradi tega, ker ni takoj, ko je izvedel dejstvo, naznanil oblasti. Splošno mnenje tukaj v Trstu in pa v Dekanih je to, da je bil Tomšič žrtev osebne maščevalnosti nekega žandar. postajevodje, kateremu se je bil še v Pomjanu o priliki volitev zameril. Radi tega je tudi umevno, da ga imajo ljudje v Dekanih vkljub vsemu temu še vedno jako radi.

Celjski župan in cesarjeva zahvala. Naš cesar je ob svoji 70letnici zahvalil se na udanosti vsem avstrijskim narodom. Celjski župan se na cesarjevo željo ni oziral in je nabil cesarjevo zahvalo po celjskih ulicah samo v nemškem jeziku. Celjsko politično društvo »Naprej« je pri namestništvu zahtevalo brzojavnega obveščanja, ako Slovenci niso vredni biti deležni cesarjeve milosti.

Obsojena kolporterja »Štajarca«. Štajerski nemški trgovci in gostilničarji menijo, da je njim vse dovoljeno, ter so pričeli divjo kolportajo z nemškutarskim »Štajarcem«. To »delovanje« pa ne bode dolgo

nekažnovano. Prva mučenika za »giftno krotost« sta se že pojavila. Fr. Schrey, gostilničar, in Avgust Höller sta bila v Celju obsojena na 60 K globe, ker sta brez dovoljenja delila »Štajarca«.

Slovenska zmaga. Pri občinskih volitvah v Razvanju tik Maribora je odklenkalo Nemcem. Večino v občinskem odboru so dobili Slovenci. Slovenci v mariborski okolici se čvrsto probujajo. Slava!

Obsojen burš. Celjski jurist Caesar Bobisut je bil obsojen na 20 K, ker se je zaletel v g. Detičeka in ga za to germansko ljubeznjivost še ozmerjal.

Šolstvo na Spodnjem Štajerskem. V stalno nameščenje so razpisane naslednje učiteljske službe: učitelja voditelja na novo osnovani jednorazrednici pri Sv. Joštu na Kozjaku, pošta Mislinje; po jedne mesto učitelja, oziroma učiteljice na jednorazredni šoli v Čadramu, na trirazrednicah pri Sv. Jurju ob Taboru, na Ljubnem in na Teharjih, dalje na dvorazrednicah v Žicah, pošta Konjice, in pri Sv. Petru nad Laškim. Vse te šole so v tretjem plačilnem razredu. Prosnje je pošiljati službenim potom dotičnemu okr. šolskemu svetu do 20. septembra. — Jednorazrednica v Kapelah pri Brezicah je razširjena v štirirazrednico. Razpisana so ondi že tri učiteljska mesta s prostim stanovanjem v šoli.

Ljubljanske novice. Nesrečni Mestni dom. Škarpa pri Mestnem domu še vedno nima vse ograje. Na škarpi igrajo se otroci, ki so večinoma brez nadzorstva ter so v nevarnosti, da padejo preko škarpe tri do pet metrov globoko. Ko bi tako nevarna škarpa bila na kakem drugem prostoru, ki ni last mesta, bi dotični posestnik moral takoj napraviti varnostne naprave. Te dni padla je preko škarpe Kuklova hči, ki se je igrala na škarpi. Brenil jo je doli neki deček. Deklica ni prišla dolgo časa k zavesti. — Ponesrečil se je včeraj zvečer pri razkladanju kamnenih plošč Št. Kindler pri Ign. Čamerniku. Plošča mu je padla na nogo ter ga znatno poškodovala. — Strah biciklistov je Zdešarjev pes na Glincah. Lehnerjevega polirja Andreja Skubčarja iz Štefanje vasi je tako obklat, da mora Skubčar čuvati dom. — Ponesrečeni biciklist. Včeraj po noči se je peljal polir J. Pregelj z biciklom skozi Štefanovo vas. Zadel je s kolesom ob voziček, ki je stal pri cesti in je tako padel, da se je težko telesno poškodoval. Dobili so ga na cesti brez zavesti ter ga prepeljali v deželno bolnico. — Povožil je Oton Drelse pasarskega vajenca pri Iv. Kregarju, Al. Erbežnika. Drelse ni zvonil. Erbežnik je poškodovan na roki. — Pogreša se že več dni Mat. Velkavrh. Odšel je v nedeljo z doma in se še ni vrnil. Ker je vaje popivanja, se je bati, da se mu je kaj pripetilo. — Voz za smeti je včeraj stal sam s konjem na Emonski cesti. Hlapec si je dal jopič pod glavo in se vlegel na nasprotno stran pota. — Neusmiljena mati. Ana Teršan je tako otepla svojo 12letno hčer, da je krvavela. Naznana je policiji. — Stražnika prekucniti so hoteli danes po noči neki razgrajči v Šelenburgovih ulicah. Položili so preko ceste veliko leseno ograjo, da bi stražnik pal. Stražnik pa je izza vogala gledal početje razgrajčev ter jih konečno prepodil. — Zgubil je Rudolf Orosy srebrno okovano palico, vredno 32 kron. — Voz prevrnil je Matevž Bernik, ki je neprevidno vozil, mlekarici Mariji Škerl ter ji zlil več litrov mleka. — Kopališče pod frančiškanskim mostom so si danes priredili mladi fantički. Regljali so v vodi kakor žabe, kar je privabilo policijo v osebi neutrudnega policijskega kancelista Toplikarja in jednega stražnika, ki sta jim skazila veselje. — Mitnico na Marije Terezije cesti bodo predstavili. Odslej bode ta mitnica ondi, kjer se križati Marija Terezije in Bleiweisova cesta. Kolibo prično graditi v ponedeljek. — Tepež na Karolinski zemlji je bil danes po noči. Vročekrvne fante je prepodila policija. — Heilali so danes po noči na Dunajski cesti nekateri mladi nemški fantje, na čelu jim znani Schwingshakel, ki je hotel že včeraj kar na cesti imeti Sedansko slavnost. Do prasko je tudi res prišlo, ker je nasproti Schwingshakelnu prišel magistratni uradnik Orehek in nekaj drugih ljudij, ki ne morejo slišati »Heil«-klicev.

Vprašanje o glagolici rešeno. Zaderskemu »Narodnemu Listu« se poroča iz Rima: »Roma locuta, causa finita! Iz najzanesljivejšega vira izvemo, da je rešeno vprašanje o glagolici v smislu, da glagolica mora ostati v onih cerkvah, v katerih je bila od pamtiveka, pa pozneje bila opuščena iz kateregakoli vzroka. Dekret je že odposlan našim škofom, katerim se naroča, da se drže izdanih resolucij. Znamenita je ona resolucija svetega zbora, s katero se prekličejo naredbi, izdane o glagolici leta 1898 in slovesno potrdijo naša prava ter reši glagolica. Največ zaslug ima dalmatinsko svedeništvo, ki je neumorno delalo in v Rim poslalo starodavne nepobitne dokaze, da naredba iz leta 1898 ni v soglasju z zgodovinskim pravom. Z novim dekretom je sveti zbor priznal ono zgodovinsko pravo.«

Naš domači polk št. 17. pride od vojaških vaj 6. t. m. zopet nazaj v Celovec.

Bankovci po 10 gl. Listi poročajo, da je avstro-ogerska banka ustavila izdajo bankovcev po 10 gl. Novi bankovci po 20 kron pa izidejo še ta mesec.

Nova brzojavna postaja. Dne 29. avgusta 1900 se je odprla v morskem kopališču v Sistijani, političnem okraju Gradiška, nova brzojavna postaja z omejeno dnevno službo, združena s tamošnjim pošt-nim uradom.

Dvoboj v armadi. O slučaju, ki je precej sličen z onim častnika Tacolija, poroča inomoška »Post«. Nekega jednoletnega prostovoljca, člana katoliškega akademiskega društva, so napadli nemški burši. Častniki so zahtevali, naj se jednoletni prostovoljec bje z burši. Ker tega kot zaveden katoličan ni hotel storiti, je častniški častni sod izrekel, da prostovoljec ne dobi nobene šarže in da ne more postati častnik.

Razbojnik Toša Ilić se klati po sremski okolici. Ljudje dobivajo od njega pretilna pisma. Da se ljudje iznebe njegovih ljubeznjivosti, plačujejo mu po 200 gl. odkupnine. Orožništvo mu je dosedaj zaman skušalo pokvariti dobro kupčijo.

Strašna železniška vožnja. Z Ogerskega se poroča: Mej vožnjo iz Karczoga v Debrečin sta v četrtek napadla kaznjenca Oros in Barth svojega paznika. Paznik je kričal na pomoč, a ljudje iz bližnjega kupeja mu niso mogli pribiti na pomoč. Konečno je na silno kričanje vlak prišel počasneje voziti, da bi se ustavil. V tem trenutku je popustil Barth paznika in skočil skozi vrata iz vlaka. Priletel je z glavo v brzojavni drog ter obležal na mestu s prebito črepinjo. Oros pa paznika ni izpustil ter sta se oba privarila iz voza. Oros je pri tem pal tako nesrečno, da so mu kolesa vlaka šla preko nog in mu jih popolnoma odtrgala. Pazniku se ni nič zgodilo. Pomnil bode pač dolgo časa to strašno železniško vožnjo.

Strašna nesreča na morju. Francosko brodovje je te dni plulo proti Gibraltarju. O polnoči je admiral Fournier dal povelje, naj se njegovi ladiji približa torpedovka »La Française«. Ta pa je prišla prenašlo in je premočno zadela ob admiralovo ladijo, da se je ladija prekucnila in potopila. Potniki, ki so spali v njej, so se vsi potopili. Rešil se je samo poveljnik de Manduit, ki se je prijel za neko desko.

Sultanov jubilej. Danes praznujejo Turki 25 letnico vladanja svojega sultana Abdul Hamid Chana. Turško poslanstvo na Dunaju je bilo včeraj zvečer slovesno razsvetljeno.

Acciarito v blaznici. Radi poskušnega umora kralja Umberta na dosmrtno ječo obsojeni anarhist Acciarito se je iz ječe v Portologoni preselil v — blaznico. Mož je zblaznel.

Dragocen pes. Novi York ima dragocenega psa. Jip je njegovo pasje ime. Kužek leta okoli z malim nabiralnikom na vratu ter z napisano prošnjo, naj ljudje darujejo kaj za uboge bolne otroke v otroški bolnici. Jip je tekom sedmih let na ta način že nabral 100.000 mark.

O to žganje! Nekega Irca je duhovnik ljubeznivo pregovarjal, naj vender opusti svojo pijansko razvado. »Petrik«, mu reče duhovnik, »žganje je tvoj najhujši sovražnik, zato se ga moraš ogibati«. — »Moj sovražnik, prečastiti gospod?« odgovori Petrik,

»pa ste v nedeljo rekli s prižnice, da moramo sovražnike ljubiti«. »Prav imaš«, da duhovnik, »vender nikoli nisem rekel, da jih moramo požreti«.

Pse za redarje si je izmislilo mesto Gent na Belgijskem. Dresirali so za to celo brigado čveteronožcev. Ti psi obletajo svoj okraj, v temi slede svojemu izbornemu vohu. Pri sumljivih znamenjih vzbujajo najbližnjo policijsko postajo, ter vodijo redarja na dotično mesto. Čveteronožni policaji poznajo vse hiše in njih prebivalce, sledijo zlikovcem ter jih prijemajo, če kateri skuša zlesti čez zid ali skozi okno.

Hiše iz asbesta. Kaže se, da bode asbest vsled svojih izbornih svojstev igral veliko ulogo pri zidarski tehniki v bodočnosti. Poleg dosedanjih asbestovih svojstev (varnost pred ognjem, varnost pred vročino in zimo) se je našel še način ohraniti asbest nepremočljiv. Grofa Walderseeja koča v vojni bode iz asbesta. Transport take koče je lahak vsled male težine.

Sejmi po Slovenskem od 3. do 7. septembra. Na Kranjskem: 3. v Novem mestu, Planini, Št. Juriju, Premu in Vipavi; 4. v Preski pri Medvodah; 6. v Črnomlju; 7. v Zagradcu, Veseli gori pri Rakovniku in v Ljubljani. — Na slov. Štajerskem: 3. v Zrečah, pri Sv. Lovrencu in v Mozirju; 4. v St. Ilju in pri sv. Rožanji; 5. v Ptuj in Dobju; 6. pri Sv. Vidu blizu Ptuja; 7. v Kozjih pri Sv. Petru na sv. Gori in Slivnici. — Na Koroškem: 3. v Pliberku. — Na Primorskem: 3. v Hrpeljah in Isoli; 4. v Korminu (3 dni); 6. v Gorici; 7. v Glemoni.

Društva.

(Prostovoljnogasilnodruštvo z Viča in Gline vabi k slavnosti, katero priredi v nedeljo, dne 2. sept. t. l. povodom blagoslovljenja razširjenega gasilnega hrama in nove brizgalne v spomin 50letnice vladanja Nj. Vel. cesarja Franc Jožefa I. — Vspored: 1. Ob 2. uri popoldan zbiranje in vsprejem gasilnih društev na prostornem vrtu g. Trauna na Glincah. 2. Ob pol. 3. uri skupni odhod k blagoslovljenju hrama in brizgalne. 3. Skupni odhod k ljudski veselici na vrtu g. Trauna na Glincah, kjer bode petje, srečanje, saljiva pošta, tehtanje itd. ter prosta zabava. Pri slavnosti sodeluje iz prijaznosti tamburaški in pevski klub »Krim« viško-glinške Čitalnice in svira godba. — Vstopnina 10 kr Gasilci v uniformah prosti. — Čisti dohodek namenjen je v pokritje društvenega dolga in se prelačila hvaležno sprejemajo. — K mnogobrojni vdeležbi vabi odbor.

(Gasilno društvo v Štepanji vasi) priredi jutri v nedeljo, dne 2. sept. v gostilni pri Povšetju veselico. Vspored: 1. Vrhniška godba. 2. Loterija. 3. Petje in prosta zabava. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za gospode 20 kr., za dame 10 kr. Gasilci v društveni opravi so prosti vstopnine. Ker je dobiček namenjen za poravnanje društvenih dolgov, se preplačila hvaležno vsprejemajo. Za slučaj neugodnega vremena preloži se veselica na praznik dne 8. sept.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca avgusta 1900 uložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 742 strank 383.660/36 kron, 706 strank pa dvignilo 331.123/41 kron.

Darovi.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 28. avgusta t. l. poslali prispevkov p. n. gospoda in družva: Moška podružnica v Kranju 128 K (namesto zadnjiš krivo izkazanih 122 K), ženska podružnica v Radovljici 200 K pokroviteljnine, podružnica na Premu 10 K, podružnica za sodni okraj Brdo 62 K, hranilno in posojilno društvo v Celovcu 100 K, moška podružnica v Litiji 100 K, kapelan Ig. Nadrah zbirko 29 K 20 h, podružnica v Mokronogu 22 K, odv. kand. dr. Ljud. Gulin na Rečici 6 K, moška podružnica v Radovljici 60 K 80 h, Vincencijeva družba v Trzinu 200 K, izven akad. podružnica v Gradcu 108 K, podružnica za Pokrče in okolico 30 K, moška in ženska podružnica v Mariboru 520 K, moška in ženska podružnica v Postojni 82 K, Julči Funder v Gradcu 6 K, podružnica v Novem mestu 150 K, hranilnica in posojilnica v Cerknem (Goriško) 20 K, kapelan I. Stabuc pri sv. Lovrencu v Pušavi iz Pernatovega nabiralnika 6 K, uredništvo »Slovenca« 36 K 70 h, upravništvo »Slov. Naroda« v štev. 174. do 195. objavljene zbirke 231 K 84 h, v kateri svoti je tudi zbirka Čitalnice v Ribnici v znesku 104 K 50 h.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. profesor in kanonik Mat. Leben 20 kron. — Iz Žužemberka 20 kron. — G. fin. ko-

misar Anton Janežič za september 4 K 20 v.

Za + prof. Jos. Marnov spominek: G. fin. komisar Ant. Janežič 3 K.

Za misijone: Iz Žužemberka 60 K. — Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 1. sept. Cesar se je danes jutraj pripeljal na Dunaj in se podal v Schönbrunn. Zunanji minister grof Goluhovski je došel že sinoči.

Dunaj, 1. sept. Obravnave ministerskega predsednika Körberja z Mladočehi so se razbile. Körber več ne dvomi, da bi Čehi zopet pričeli z obstrukcijo. Razpust državnega zbora je vprašanje nekaterih dni. Körber danes o tem ni še poročal cesarju. Dobro poučeni krogi trdijo, da je ministerska kriza izključena. Formelno bo morda Körber predložil demisijo, a cesar je ne bode vsprejel. Ako se državni zbor razpusti, vršile se bodo morda nove volitve na podlagi splošne in direktne volilne pravice.

Dunaj, 1. septembra. Položaj je postal akuten. Danes ali jutri se razpusti državni zbor. Zdaj je postalo znano, da so Mladočehi 11. junija sklenili z vlado pogodbo, po kateri bi morali sedaj ustaviti obstrukcijo. Vlada je pogodbo držala, Mladočehi pa ne. Ne ve se še, ali se bodo volitve vršile po starem ali novem volilnem redu. Stališče Körberjevo je neomajano in v najvišjih krogih se priznava lojalno in patrijotično postopanje Slovencev. Če se položaj obrne v škodo Slovencev, bode to krivda Mladočehov, ki nimajo poguma, zoperstaviti se radikalizmu.

Gradeo, 1. septembra. »Grazer Tagblatt« se poroča, data državni zbor ne bo več sklican.

Dunaj, 1. septembra. Namestnik moravski grof Zierotin, bukovinski deželni predsednik Bourguignon in deželni glavar bukovinski Lupul so imenovani tajnimi svetniki.

Dunaj, 1. sept. Legacijski tajnik avstroogerskega poslanstva v Pekinu baron Rosthorn je imenovan legacijskim svetnikom ter odlikovan z viteškim križcem Leopoldovega reda. Soproga Rosthornova je odlikovana z Elizabetnim redom druge vrste.

Dunaj, 1. septembra. Iz Bruslja se javlja, da namerava kralj po poroki princa Alberta prepustiti le temu belgijski prestol.

Gradeo, 1. septembra. Socijalno-demokratski društvi za delavke v Köflachu in Ljubnem sta se skupno z glavnim socijalnodemokratskim štajerskim društvom za delavke prostovoljno razpustili.

Praga, 1. septembra. O seji mladočškega izvrševalnega odbora se čuje, da se je sklenilo pustiti poslancem politiko proste roke.

Praga, 1. septembra. »Nar. Listy« javljajo iz Prage, da bode cesar v Jaslo sprejel vse galiske poslance.

Marienburg, 1. septembra. Perzijski šah je došel danes sem in odpotuje 20. septembra. Pozdravit ga pride češki cesarski namestnik.

Varaždin, 1. septembra. Slavnosti 25letnice hrvatskega pevskega društva »Vila« se udeleže tudi slovenske deputacije iz Celja in Ormoža.

Berolin, 1. sept. Princ Jurij grški, guverner na Kreti, bode skoro nastopil politično potovanje po evropskih dvorih in v oktobru prišel v Kodanj. Zaročil se bode s svojo sestrnico princezino Viktorijo.

Rim, 1. septembra. Bresci je proti razsodbi oglašil rekurz.

London, 1. sept. Lord Roberts poroča iz Belfasta 30. m. m.: Krüger je po poročilu zamorcev z vsemi svojimi

poveljniki odpotoval v Pilgrimsrest. Buller ima s svojo konjenico v oblasti pozicijo, s katere more obvladati Novitsgedacht, kateri kraj je pa bržkone zapuščen.

London, 1. septembra. Neka preko Laurencio Marquez došla vest, o katere istinitosti se pa dvomi, javlja, da je general Dewet v zadnjem boju padel.

London, 1. septembra. Anarhist Malatesta, katerega je zahtevala od angleške vlade laška vlada, je zbežal v Ameriko.

Vojska na Kitajskem.

Petrograd, 1. septembra. Viceadmiral Aleksejev brzojavlja vojnemu ministru: General Lenevič poroča 19. p. m., da vsled dogovora mej načelniki inozemskih čet doslej še nobena četa ni prekoračila praga ces. palače. Ces. vlada je ubegla neznano kam. mnogo ministrov so umorili tik pred dohodom evropskih čet. V južnem parku bivajo bokserji. Naše čete so se polastile velike zaloge riža. V Tsung-li Yamenu se je našlo mnogo srebra. Izmej pomorščakov jih je 5 ubitih, 22 ranjenih, mej temi sta dva umrla. Izmej poslaniškega oboja je ena oseba ubita, ena ranjena.

Berolin, 1. sept. Iz Či-Fu poroča drugi admiral: Kapitan Pohl je sledeče sporočil: Pekin 18. avg. Ob 10. uri 50 min. dopoldne sem došel sem s 110 možmi, 32 Italijani in 28 Avstrijci pod poveljstvom kadeta Lešanovskega.

Magdeburg, 1. septembra. Rusija je zopet mobilizirala za Mandžurijo 7000 mož. Ako ne bode skoro sklenjen mir na Kitajskem, bati se je ostrih nesporazumljene. V notranji Kitajski divjajo ustaši ter se pomikajo proti Hankau, Nankingu in Kantonu. Okolu Tientsina se pojavljajo močni oddelki bokserjev.

London, 1. septembra. „Daily Telegraph“ javlja, da so vse vlasti pritrdile, da bodi Li-Hung-Čang pooblaščen za sklepanje miru in da se vse sovražnosti napram Kitajski ustavijo. Glede nasveta, da bi se vojaštvo že sedaj odtegnilo iz Pekina, so pa vlasti mnenja, da bi ta upor boksarjev zopet pomnožilo.

Hongkong, 1. septembra. Kitajce v Hongkongu je zelo razburilo postopanje Japoncev v Amoy. Bati se je resnih nemirov v pokrajini Fukian. Kitajci izjavljajo, da bo te nemire povzročilo jedino postopanje Japana.

Newjork, 1. septembra. Časopisje zahteva, da se grofa Walderseaa odpokliče, ker se naj proti Kini ne deluje z represelijami.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prevel I. B—č.

(Dolje.)

Bil je še nekdo v gradu, ki bi tisto noč rad zaspal, a ni mogel. Ko se zmuzne Luciji, zapove ji pripraviti večerjo, potem kakor navadno pogleda sem in tja po gradu, vedno z ono živo prikaznijo pred očmi in onimi zvonkimi glasovi v ušesih. Nazadnje se odpravi v spalnico, naglo in urno se zapre, kakor bi baš odnesel pete krdelu sovražnikov. Sleče se brzo in gre spat. Ona prikazen mu še vedno plava pred očmi in mu šepeta na uho: „Ti ne bodeš spal.“ — Kakšna bedasta radovednost, — misli si neznanec, me je gnala gledat ono deklinio! Ta Nibbio je pameten. Človek se ves spremeni, res je! Jaz? Jaz nisem več človek? Kako to? Kakšen vrage me moti? Kaj je to novega? Nisem še vedel, da ženske cvilijo. Tudi moški cvilijo, če si ne morejo pomagati. Vraga! Ali še nisem slišal žensk meketati?

Ni mu treba dolgo časa brodit po spominu, kajti namah se spomni, da ga večkrat ne prošnje ne tožbe niso odvrnile od sklepa. A ti spomini mu ne povrnejo moči, ki mu je manjkala za to podvzetje; niso mu udušili onega nadležnega usmiljenja, vzbudili so mu namesto strahu le kesanje in plašno bojazen. Celo srce si nekoliko olehča, ko zopet začne misliti na prikazen Lucije, proti kateri je hotel pokazati svoj pogum. — Saj živi, —

misli si; tu je, zraven mene. Rečem ji lahko, pojdi in se veseli! Če se ta obraz spremeni, lahko rečem: odpusti mi... Odpusti mi? Meni ženska? Jaz...! Da, res! Če bi me mogla taka beseda le nekoliko potolažiti in če bi mi pregnale za par ur ta peklenski nemir, ej! rekel bi, rad bi rekel. Kam sem zašel? Saj nisem nič več človek...! Dovolj. Obrne se jezno v postelji, ki postaja vedno bolj trda. Odeja ga zmirom bolj teži. — Proč! Te bedastoče so mi drugokrat blodile po glavi. Saj preidejo.

Da si prežene te misli, išče v duhu kaj važnega, s čimur se je navadno pečal. A ne najde ničesar. Vse se mu vrti v glavi. Kar mu je sicer tako razdražilo živce, prešlo mu je. Kakor konj, ki se namah ustavi pred senco in ne gre naprej, taka je bila njegova strast. Misli na pričeta in še ne končana podjetja ga ne vspodbujajo več, ne jezé ga tudi več ovire (kajti tudi jeza bi mu bila tedaj dobro došla); žalosten je in obžaluje uže storjene korake. Čas mu poteka brez naklepov, brez premišljevanja, brez nakan, poln je neznosnih spominov. Vse ure mu jednako počasi in leno potekajo. V domišljiji oboroži vse svoje hlapce, a nijednemu nima kaj važnega ukazati.

Gnusi se mu in studi, nadležno mu je, če se v duhu postavi med-nje. Če hoče dobiti kak opravke za jutri, kaj dela, spomni se vedno, da jutri reši ubogo deklico.

Da, osvobodim jo; ko se zazori, grem k nji in ji rečem: le pojdi! Spremljam jo... A obljuba? Dolžnost? Don Rodrigo? Kdo je don Rodrigo?

Kakor oni, ki ga predstojnik preseneti z nepričakovanim in zamotanim vprašanjem, tako skuša odgovoriti neznanec na ono vprašanje, katero si je sam stavil, pravzaprav drugo bitje, ki se je namah vzbudilo v njem in začelo obsojati preteklost njegovo. Hitro išče vzroka, zakaj je brez pomisleka pahnil v tako nesrečo neznanke, katere ni sovražil in se je ni bal. A ne najde vzroka, s katerim bi se dal opravičiti ta nagli korak, še raztolmačiti si ne more, kaj ga je do tega pripeljalo. Ona volja, bolje kot sklep, bila je samo trenutni nagon duha, ki se je pokoril zastarelim občutkom, posledica neštevilnih prejšnjih dejanj.

(Konec prih.)

Umrli so:

29. avgusta. Vinko Šuster, knjigoveza sin, 3 dni Cegnarjeve ulice 4, črvesni katar.
30. avgusta. Angela Rojc, spediterja hči, 4 mesece, Metelkove ulice 5, akutni želodčni katar. — Angela Kramar, kočijaža hči, 21 dni, Reber 11, catarhus intest.

V bolnišnici:

23. avgusta. Ivan Penko, delavca sin, 2 leti, pempbigus.
27. avgusta. Terezija Stebal, dninarica, 54 let, naduha.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 31. avgusta 1900.

Za 50 kilogramov

Pšenica za jesen	K 7.88 do K 7.89
» » pomlad	» 8.36 » » 8.37
Rž za jesen	» 7.41 » » 7.42
» » pomlad	» 7.79 » » 7.80
Tursica za sept.-okt.	» 6.54 » » 6.55
» » juni-juli '01	» 5.29 » » 5.30
Oves za jesen	» 5.61 » » 5.62
» » pomlad	» 5.91 » » 5.92

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dna	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
31.	9. avg.	741.2	14.2	sl. svzh.	jasno	
1.	7. jult.	741.3	7.5	sl. jvzh.	megla	0.0
2.	popol.	739.3	21.2	sr. jvzh.	jasno	

Srednja večerajša temperatura 14.3°, normale: 17.0°.

Išče se

izurjena šivilja

za stalno šivanje, ob enem se sprejme tudi takoj vajenka. 776 2—1

Wolfve ulice št. 1
II. nadstropje.

Več dobro ohranjenih

sodov

prodá se po primerni ceni v Šiški pri Ljubljani hiš. št. 91. 777 2—1

Zahvala. 775 1—1

Za mnoge dokaze ljubeznivega sočutja med boleznijo in ob smrti naše ljube, dobre matere oziroma sestre, gospe

Ivane Jeranič ro. Jeraj

za mnogoštevilno spremstvo k zadnjemu počitku drage rajne, za mnoge, lepe vence izrekamo tem potom svojo prisrčno zahvalo. V Ljubljani, 1. septembra 1900.

Žalujejo ostali.

VABILO

OBČNI ZBOR

Gospodarskega društva v Trnovem,

registr. zadruga z omejeno zavezo,

kateri se bode vršil

v nedeljo, dné 16. septembra 1900.

ob 4. uri popoldne

v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Predložitev in potrjenje računa za l. 1899.
2. Volitev odbornikov in njih namestnikov.
3. Volitev nadzorstva.
4. Prememba pravil. 772 1—1
5. Slučajnosti.

V slučaju, da občni zbor ne bi bil sklepčen, vrši se 23. septembra ob isti uri, na istem mestu in z istim vspeškom drugi občni zbor, ter se bode sklepalo brez ozira na število navzočih članov.

V Trnovem, dné 27. avgusta 1900.

Načelstvo.

Razglas.

773 3—1

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa I. državni gimnaziji v Kranju vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred

v soboto, dné 15. septembra

od 8. ure nadalje v ravnateljevi pisarni.

Vsprejemne preskušnje se bodo vršile v ponedeljek 17. septembra od 8. ure zjutraj nadalje. Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prineso seboj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

Vzprejemna taksa je določena na 6 K 80 v., ki se bode onim, ki preskušnje ne bi prestali, vrnila.

Učencem, ki so že doslej obiskovali ta zavod, se je javiti dné 17. septembra pri ravnateljstvu s šolskim izpričevalom zadnjega polletja ter plačati 2 K 80 v. prispevka za učila in igrala.

Učenci, ki nameravajo pristopiti iz drugih učilišč v II. do VIII. razred tukajšnjega zavoda, naj si preskrbijo na izpričevalu zadnjega polletja pripomnjo o pravilno naznanjenem odhodu.

Šolsko leto 1900/1901 se prične 18. septembra s slovesno sveto mašo.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa I. državne gimnazije v Kranju dné 31. avgusta 1900.

Priporočilo.

754 3—1

Firma J. C. Bernard, tovarna za razne stroje v Karlinu na Češkem (pri Pragi) mi je za mojo vodno žago poslala jedno pat. Haag-ovo železno turbino, katero sem sam postavil in s katero sem jako zadovoljen. Vodna sila pri moji žagi je zelo slaba. Dosedaj je gonila res tudi le jedno vodno kolo, s tem pa kljub vsem mogočim tehničkim olajšavam samo jedno žago. Naročena turbina pa razvija moči za devet in pol konjskih sil in žene pri isti vodni sili zlahka dve žagi ter en cirkular zajedno, brez prejšnjega šuma in ropota, ker teče prav mirno. Izgotovljena je iz dobrega materiala, zelo močno, a vendar precizno in tako lahka, da se ni dosedaj tudi pri najmanjši vodi še ni ustavila.

Radi tega priporočam firmo J. C. Bernard vsem onim, ki si mislijo nabaviti moderni gonilni stroj, tembolj, ker cene niso visoke, plačilni pogoji pa jako ugodni. Turbino si more vsakdo pri meni ogledati, kjer dobi lahko vsa potrebna natančna pojasnila o velikosti, moči in cenah.

Na Bregu pri Borovnici, dné 22. avgusta 1900.

Fran Švigelj,

posestnik in trgovec z lesom.

Trucevka
gld. 75.—

Puškar
Fr. Kaiser
v Ljubljani
priporoča za dabo lova ter pošilja
puške
in vse druge lovske potrebščine
katerih ima veliko zalogo.

Trucevka
gld. 75.—

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozorila na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
170 54

Najboljšo berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, ka-
teri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potreb-
nega, da more sebe in druge blaziti in prav olikati),
ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti
10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri **Jožefu**
Valenčiču na Dunaju, III., Steingasse 9,
I. Stock, Th. 10.

Založnik, ozir. prodajalec je voljan vrniti denar,
ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in
čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana,
knjig je malo več. 1000 28

Laki za kočije, podstavke in razkrojljivi laki

tvrdke W. Harland in
sin v Londonu so izmed vseh lakov, kar se jih izdeluje
na Angleskem, priznane najboljše, ker se hitro suše
ob vsakem letnem času in dajo izredno krasen lesk.
Ti laki so najtrpežnejši in ne povzročajo niti marogi
niti ne postanejo blede. Dobé se po tovarnišk.
ceni pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani,**
Francišanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 9 11-4

MATTONJEV GIESSHÜBLER

**naravna
alkalična kislina**
je

**najboljša mizna in osvežu-
joča pijača.** 10 35

katera je preskušena pri
**kašlju, vratnih boleznih, želo-
dnem in mehurnem kataru.**

Izvir: Giesshübl Sauerbrunn,
želez postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v
Ljubljani.

Hiša z vrtom na Selu št. 13 pri Ljubljani

se prodá.
Cena se izve pri **Janezu Židanu na**
Selu št. 8. 765 3--3

F. M. SCHMITT

Ljubljana, Pred škofijo št. 2
priporoča visokočistiti duhovščini svojo ve-
liko zalogo

podobic za kolekturo

kakor tudi drugih devocijonalij po
najnižjih cenah. 709 6--5

Nikaka skrivnost ni več

napraviti si vsakdo doma sam brez
vsake priprave in težave najfineje li-
kerje po francoskem sistemu s po-
močjo ekstraktov, ki stanejo za napravo
po 5 litrov likerjev: tropinovec, absinc,
vermut, ruski pelinovec, češki liker
kimel po 80 kr.; slivovec, rum, češ-
njevec, alaš, alpski liker po 85 kr.
in kenjak, benediktinec, chartreuse,
plznski liker po 95 kr. Razpošiljam
proti predplačilu v znamkah ali poštne
nakaznici, po poštnem povzetju 10 kr.
več. Vsaki pošiljati pridenem navo-
dilo, kako se napravi liker. Prepro-
dajalcem, če naročijo več blaga, mnogo
ceneje.

Anton Rukavina,
Trst,
612 50--24 Via Belvedere št. 23.

Sloveci profe-
sorji zdravilstva
in zdravniki pri-
poročajo

Želodčno *
*** tinkturo**
lekarnarja Piccoli
v Ljubljani
dvornega založni-
ka Nj. Svetosti pa-
peža

ko **želodec**
krepkuje in
tek vzbujajo-
če, daje kot **pre-**
bavljenje in
telesno od-
prtje pospeš-
uje sreds vo, po-
sebno onim, ki
trpé na navadnem
telesnem za-
ortju.

Razpošilja se proti povzetju v škatlicah po 12 in
III. več steklenic. 591 50--9

Kovačnica

g. Lenče-ta na Laverici pri Ljubljani

daje se takoj v izvrševanje kovaškega obrta
treznemu, sprijetnemu in samostojnemu kovaču z orod-
jem, ne da bi se kaka najemina plačala.

Primeren najemina plačati bode še-le p tem, ko
se bode konstatovalo, da je kovačnica dobro obiskana.
Ker občinstvo komaj pričakuje delavnega in razum-
nega kovača, je zagotovo pričakovati, da bode imel
vedno mnogo dela. 744 3

Opeka vseh vrst!

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznaniti, da
sem v svojo

opekarno
uvel delovanje
s parno silo
in da izdelujem vsakovrstno

*** opeko za stavbe, ***
zarezo opeko (Strangfalzziegel),
stisnjeno strešno opeko (Dach-
*** pressziegel) itd. itd. ***

Za trdnost opeke zoper vremenske vplive pre-
vezam posebno jamstvo.

Priporočuje svoje izdelke vsem gg. stavbenikom
in drugemu občinstvu, zagotavljam **najhitrejšo po-**
strežbo in jako nizke cene. 676 7

Ludovik Herzmann,
opekarna s parno silo,
v Ljubljani, Tržaška cesta.

== Domača umetnost! ==

Podobarski in pozlatarski atelje

ANDREJ ROVŠEK v Ljubljani

Kolodvorske ulice št. 22

v hiši gosp. Wessner-jeve 60 52-34

se priporoča prečistiti
duhovščini in cerkve-
nim predstojništvom v
naročila za izvrševanje
vsakovrstnih strogo
umetniško izvršenih

lesenih

oltarjev

v raznih slogih

* kipov *

in svetniških soh

od kamena, gipsa

ali lesa itd.

Oltarne skupine

iz različnega ma-

terijala.

Priznana umetniško

dovršena dela!

Priznana pisma

so na razpolago.

== Domača ==

trrdka!

Najnovejši brevir!

Pustetova izdaja l. 1900.

(4 zvezki, 15.5 cm x 10 cm.)

Vsi zapovedani godovi novejšega časa
so na dotičnem mestu; mudljivo citiranje se
je nadomestilo večinoma s popolnim berilom.

~ Cene: ~

V usnji z gibčnim hrbtom in rudečo

obrezo K 31-20

Isti vez z zlato obrezo K 33-60

V finem šagrinu z rudečo obrezo K 36--

Isti vez z zlato obrezo K 38 40

Propriji za ljubljansko, krško, lavan-

tinsko ali za hrvatske škofije se računajo

posebej.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

C. in kr. priv. umivalna voda za konje.
Cena steklenici 2 K. 80 h.

Kwizdov restitucijski fluid
je tekočina, že 40 let v rabi po dvornih, vojaških
in civilnih konjskih hlevih, s katero se krepčajo
konji po velikem trudu, ali če si zvinijo nogo, če
jim odreventé kite itd. Ta tekočina dela konja spo-
sobnega za izredne uspehe pri dirkah — Pristen
je fluid le z gori označeno varstveno znamko in je
dobiti po vseh lekarnah in prodajalnicah dišav v
I. Avstro-Ogerski. 630 20-3

Glavna zaloga
Franc Jan. Kwizda,
c. in kr. avstr.-oger. kr. rumun. in knežji bulgarski
dvorni založnik, lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Dve deklici ali dva dečka

se sprejmeta na stanovanje in hrano.
Sobe prostorne, gasovir in citre na raz-
polago. Ravnotam se daje na zahtevanje
pouk v vseh šolskih predmetih in glasovirju.

Več se izve pri **g. A. Slatner,** izpra-
šani učiteljici, Ljubljana, Stari trg stev 13,
I. nadstropje. 697 4--4

St. 26.849.

Razglas.

V smislu § 6 zakona z dne 23. maja 1873 (št. 121 drž. zak.) naznanja se, da bo razgrnjen

prvotni imenik porotnikov za leto 1901

od dne 27. avgusta do dne 4. septembra t. l.

v magistratnem ekspeditu na ogled ter da ga v tem času vsakdo lahko pregleda in naznani proti nje-

govi sestavi svoj ugovor.

Porotniškega posla so po § 4. omenjenega zakona oproščeni:

1. tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dobe, za vedno;

2. udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;

3. osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti, za ta čas, ko so poklicane k

vojaški službi;

4. osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelniki in tako tudi

lekarnarji, ako uradni ali občinski načelniki zanje potrdi, da jih ni mogoče utrpeti, za sledeče leto;

5. vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem porotniškem razdobju kot glavni ali namestni porotnik za-

dostil, do konca prvega prihodnjega koledarskega leta.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane.

dne 24. avgusta 1900.

St. 26.435.

Ustanova.

Podpisani mestni magistrat naznanja, da je za dobo treh let, to je za leta 1901, 1902 in 1903 podeliti

Katarine Warnusove ustanovo za vzgojo deklic v letnem znesku **252 kron** dvema deklicama, ki

ste ustanovnici v sorodu ali pa, ko bi takih ne bilo, dvema hčerama ljubljanskih meščanov.

Prešnje, opremljene s potrebnimi dokazili, vložiti je pri magistratnem vloznom zapisniku do dne

15. septembra letos.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 10. avgusta 1900.

Dobiva se povsod.

Najboljše in najcenejše sredstvo za čiščenje zob.

927 (36--34)

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem zopet prevzel

restavracijo pri „Zlati ribi“

Špitalske ulice št. 7 — Ribje ulice št. 6

kjer se bom posebno potrudil svoje cenjene goste s pristnim vinom,

vedno **svežim Koslerjevim carskim pivom,** z gorkimi in mrzlimi

jedili najceneje zadovoljiti.

Priporočujoč se v obilen obisk biležim

velespoštovanjem

742 4--4

Franc Rozman,

restavratér.

Redka prilžnost za nakup pohištva.

Jan. Dogan-a
mizarski pohištveni obrt
536 12 v Ljubljani
na Dunajski cesti št. 19 (v Medjatovi hiši)
priporoča svojo dobro vrejeno

zalogo
vsakovrstnega likanega
in politiranega
pohištva

gld. 5.—, 7-50, 10.—, 12.—, 14.—.

Garniture, divane
madrace
7, 14 do 40 gld.,
madrace na peresih
8, 9 gld.,
dratene madrace 7 gld.
pulte za mašne knjige
itd. itd. gld. 10.—, 15.—, 17.—.

Naročila se točno izvršujejo.
Cenilnik s podobami zastoj in franko.

Redka prilžnost za nakup pohištva.

752 3--8

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-lume, albe, koretelje, prte itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštено po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirajo na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 502 52-14

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Stajerska

POGACAR
KISLA VODA **Jemljevo Styria-vrelec**
SVETOSLAVNA.
krepčevalna pijača. Neprekošana zdravilna voda.

Glavna zaloga

za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. 259 52-36

Št. 45.

747 3-2

Prostovoljna prodaja.

Dne 10. septembra ob 10. uri dopoldne bode na lici mesta potom dražbe prodano

postojnsko staro šolsko poslopje

in k njemu pripadajoča stavbena parcela in dvorišče.

Poslopje leži sredi trga ter je posebno pripravno za trgovski ali krčmarski obrt. Izklicna cena je **16.000 kron.**

Pismene in ustne ponudbe sprejema podpisani krajni šolski svet, ki daje tudi potrebna pojasnila.

Krajni šolski svet v Postojni,

dné 21. avgusta 1900.

Predsednik: **Dekleva.**

Zavod za slikanje na steklu

Ed. Stuhl Gradec, Ungergasse 3

izdeluje slikana okna za cerkve in hiše v raznih slogih.

Gosp. **Edvard Stuhl**, umetnik za slikanje na steklu, je izdelal za tukajšnje farno cerkev sv. Križa v Poličanah dvoje okenj, po 4-5 m visoka in 1-5 m široka, jako umetniško in v največjo zadovoljnost. V oknih so slike: krvava in nekrvava daritev. Cena obema oknom 360 gld. Pridite in glejte! Jako sem zadovoljen in priporočam mojstra zlasti onim gospodom, ki bi radi kaj lepega dobili, pa nimajo veliko denarjev na razpolago. Zupni urad Poličane ob južni železnici, dné 29. marca 1899.

Jan. Lenart, duh. svetnik, župnik.

Gosp. **Edvard Stuhl**, izdelovatelj slikanih okenj v Gradcu, je za našo novo farno cerkev sv. Vida izdelal dvanajst okenj in sicer dvoje okenj s slikami sv. Modesta in sv. Krescencije, druge z raznimi drugimi slikarji ozaljšane. Vse je izvršil jako umetniško in v popolno zadovoljnost. Ker tudi cene niso previsoke, zato umetnika toplo priporočim vsem cerkvenim predstojništvom, ki si mislijo napraviti taka okna.

Farni urad Lučine na Kranjskem, dné 19. oktobra 1899.

Anton Dolinar, župnik.

Tacih priznanj imam prečastiti duhovščini na razpolago še dokaj. Vljudo se priporočam 471 20-14

Ed. Stuhl.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje
Špitalske ulice št. 7, I. nadstr.

Zobozdravnik

med. univ. D^r. RADO FRLAN

specijalist za zlate in porcelanaste plombe,

bivši gojenec kraljevega zobozdravniškega zavoda v Berlinu, Dorotheenstrasse.

naznanja slavnemu občinstvu, da si je nabavil vse priprave za brezcutno ruvanje zob z dušikovim oksidom (Lustgas oder Lachgas) in da izvršuje od 8. avgusta dalje vse operacije v ustih z navedeno narkozo.

Istotako se izdelujejo v njegovem ateljeju vse vrste zlatih kron, zlatih spon in zlatega zobovja, kakor tudi vsa druga zobozdravniška in zobotehnična dela 751 2

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na 730 20-3

trocevne puške

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo. — Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Dr. Rose-jev balzam | Praško domače mazilo

za želodec

Iz lekarne B. FRAGNER v Pragi

je že nad 30 let sploh znano domače zdravilo, ki poživilja okus in rahlo odvaja. Ako se redno rabi, ureja želodčovo delavnost prav zanesljivo.

Velika stekl. l gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero rane čiste ohrani, vnetje in bolečine lajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več.

Svarilo! Na vseh delih zavitka je pristavljena postavno vpi-sana varstvena znamka.

Glavna zaloga:

lekarna B. Fragner-jeva „pri črnem orlu“, c. kr. dvor. zal., v Pragi,

Mala strana, vogal Spornjerjeve ulice.

Se vsak dan razpošilja.

V Ljubljani se dohiva pri gg. lekarnarjih: G. Piccoli, Ub. pl. Trnkoczy, M. Mardetschlager, J. Mayer, ter v vseh drugih lekarnah Avstro-Ogerske. 760 26-26

„The Mutual“,
zavarovalna družba za življenje v New-Jorku.

Popolnoma vzajemna.

Police so po preteku 2 let nespodbijalne in po preteku 3 let nezapadljive.

Konečne številke bilance za l. 1898:

Denarno stanje	1,369.576.693-29 kron
Zavezanosti na račun lastnikov polic	1,150.168.487 79 »
Prebitek na račun lastnikov polic	213.408.205 50 »
Zavarovalno stanje všteti telesne rente	4,795.509.175-81 »
Dohodki leta 1898	299.660.000— »

Rezerve premij avstrijskih zavarovancev založene so v avstrijski zlati renti pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Letne dividende. — V polci sami zajamčena posojila in odkupi v gotovini.

Pojasnila, prospekte itd. daje 858 26-23

generalno zastopstvo za Kranjsko

v Ljubljani, Franciškanske ulice št. 16, II. nadstr.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

Anton Belec

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi cerkvene svetilnice ali stalnice, dve po:

iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld.,

iz tompaka 40, 50 gld., obhajilne svetilnice

iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gl.,

pušice z zvončki za pobiranje

mišočine, iz kositarja po gld. 1-50, iz medenine po 5 gld.;

štedilna železna ognjišča, vsa železnina tudi razna za

vzidanje. 688 (8-4)

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih žlebov in strelododov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — Skritevjo zvonikov prevzema ob enem tesarska dela.

C. kr. priv.
zavarovalna družba
„AVSTRIJSKI PHÖNIX“
na Dunaju.

Uplačana glavnica
K 6,000.000.—
Premijska in od-
škodninska re-
serva . . . K 2,500.000.—

Zavarovanje poslopij in vsako-
vrstnih premičnin proti požar-
nim škodam.

C. kr. priv.
zavarovalna družba za življenje
„AVSTRIJSKI PHÖNIX“
na Dunaju.

Uplačana glavnica . . . K 2,400.000.—
Premijska in odškod-
ninska reserva . . . K 25,940.000.—
Zavarovalno stanje . . . K 112,000.000.—
Premijski dohodki . . . K 4,700.000.—

Zavarovanje na človeško življenje za slučaj
doživetja in smrti, otroških dot in
starostnih rent.

„PROVIDENTIA“
občna zavarovalna družba
na Dunaju.

Ustanovna glavnica
K 5,000.000.—
Uplačana glavnica
K 1,500.000.—

Zavarovanje proti telesnim ne-
zgodam za slučaj smrti, stalne
invaliditete in začasne poškodbe.
— Jamstveno zavarovanje za ko-
lesarje, posestnike kônj, tovarne in
industrijska podjetja.

Stalne nizke premije in točno kulantno odškodovanje.

216 10--7

Generalni zastop teh zavarovalnic v Ljubljani, Kongresni trg šte. 17
(novo uršulinsko poslopje) **JOSIP PROSENC.** (novo uršulinsko poslopje.)

Zaloga Karl Giani-jevih vezil in tkanin

FELLINGER in HASSINGER

o. in kr. dvorni založniki. 114 26-9

Cerkvena oblačila, društvene zastave itd.

Dunaj, I., Seilergasse 10, „Göttweigerhof“.

Krasni cenik z nad 300 podobami brezplačno.

VINCENC ČAMERNIK kamnoseški mojster

v Ljubljani, Slomšekove ulice 17 (nasproti elektrarne).

Izborna zaloga grobnih spomenikov

iz vsakovrstnih marmorjev, granitov in sijenitov.

Delavnica umetnih cerkvenih kamnoseških del.

Stavbena dela. 465 25-17

Priznana solidna dela, točna postrežba.

Josip Kastelic,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4,

priporoča se prečistiti duhovščini v

izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, cingulum in vsakovrstne šemisete,
kakor tudi vsa druga v to stroko spadajoča dela
natančno po meri.

Prosim prečistito duhovščino, da me blagovoli počastiti s
cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bom vedno skrbel, da
zvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno
krojaško delavnico, v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri. 86 31

Zunanja naročila točna. — Cene primerno nizke.

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vred-
nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
984 106 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.

Reservni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 31. avgusta.

Skupni državni dolg v notah . . .	97-60
Skupni državni dolg v srebru . . .	97-25
Avstrijska zlata renta 4% . . .	116-95
Avstrijska krona rent 4%, 200 kron . . .	97-70
Ogerska zlata rent 4% . . .	115-—
Ogerska krona rent 4%, 200 . . .	90-60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. . .	1702-—
Kreditne delnice, 160 gld. . .	664-—
London vista . . .	242-15
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. veti . . .	118-20

Dne 31. avgusta.

20 mark . . .	23-65
20 frankov (napoleonor) . . .	19-29
Italijanski bankovci . . .	90-45
C. kr. cekini . . .	11-40
3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld. . .	172-—
5% državne srečke l. 1860, 100 gld. . .	160-—
Državne srečke l. 1864, 100 gld. . .	193-—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron . . .	94-35
Tisine srečke 4%, 100 gld. . .	139-50
Dunavske vravnave srečke 5% . . .	250-50

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878 . . .	106-—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% . . .	94-20
Priporočne obveznice državne železnice . . .	—
južne železnice 3% . . .	319-50
južne železnice 5% . . .	119-75
dolenjskih železnic 4% . . .	99-50
Kreditne srečke, 100 gld. . .	385-—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. . .	360-—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld. . .	42-25
Ogerskega . . .	5-—
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld. . .	—
Rudolfove srečke, 10 gld. . .	63-—

Salmove srečke, 40 gld. . .	170-—
St. Genois srečke, 40 gld. . .	188-—
Waldsteinove srečke, 20 gld. . .	—
Ljubljanske srečke . . .	46-40
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . .	275-50
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v . . .	6130-—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld. . .	800-—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr. . .	113-50
Splošna avstrijska stavbinska družba . . .	156-50
Montanska družba avstr. plan. . .	469-—
Trboveljska premogarska družba, 70 gld. . .	479-—
Papirnih rubljev 100 . . .	255-37

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosegajoč kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.